

การพัฒนากระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุคุณนารี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาฬสินธุ์
The Development of Student Care and Support System Performance
of Anukoolnaree School under Kalasin Secondary Educational
Service Area Office

ARTICLE INFO

Article history:

Received 11 February 2024

Revised 21 March 2024

Accepted 13 August 2024

Available Online 29 August 2024

วีระพล ไชยคำมี^{1,*}, ปาริชา มารี เคน² และ สุพจน์ ดวงเนตร³

Weerapol Chaicammee^{1,*}, Parisha Marie Cain² and Supot Duangnet³

ABSTRACT

The purposes of this action research were to 1) study the performance of the student support system of Anukoolnaree school, kalasin secondary education area office, and 2) develop the operation system process. The research informant group consists of the school administrators, teachers, and the classroom leaders. The research tools were questionnaires, consultation meeting minutes, an interview forms, a student support system operation manual assessment form, and an activities performance analysis form. The data analysis used mean and percentages. The qualitative data used content analysis and presented the data descriptively.

The results of the research showed that: 1) The overall for the current operating conditions of the student care and support system were at high level. When it was considered individually, it was also at high level in all aspects: knowing students individually, screening students, transferring students, encouraging and developing students. Prevention and problems solving. The overall for development needs was at high level. When it was considered individually, it was also at high level in all aspects; namely knowing the students individually, student screening, student promotion and development, problems solving, and student referral., and 2) The assessment results of the system development operation process were at the highest level, because of these reasons: The researcher analyzed, synthesized the data from the study of current operating conditions and the sample's needs, then developed the system, operation processes, then completed the manual, until the manual was assessed by the experts before using the system at the school.

¹ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และนวัตกรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ ประเทศไทย
M.Ed. (Educational Administration), Faculty of Education and Educational Innovation, Kalasin University, Thailand.

² รองศาสตราจารย์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ ประเทศไทย
Associate Professor, Faculty of Liberal Arts, Kalasin University, Thailand.

³ อาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์และนวัตกรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ ประเทศไทย
Lecturer, Faculty of Education and Educational Innovation, Kalasin University, Thailand.

*Corresponding author; e-Mail address: chaicommee@gmail.com

KEYWORDS: PERFORMANCE / STUDENT SUPPORT SYSTEM / DEVELOPMENT / PERFORMANCE SYSTEM

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุกุลนารี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคอีสาน 2) พัฒนาระบบการดำเนินงานระบบดังกล่าว ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู หัวหน้าห้องเรียน โรงเรียนอนุกุลนารี เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึก การประชุมปรึกษาหารือ แบบประเมินคู่มือการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และแบบบันทึกผลการวิเคราะห์การปฏิบัติ กิจกรรม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา และนำเสนอข้อมูล ในเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายด้านอยู่ระดับมากในทุก ๆ ด้าน เรียงจากมากไปหาน้อย คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งต่อนักเรียน การส่งเสริมและพัฒนาเด็ก การป้องกันและแก้ไขปัญหา ส่วนความต้องการพัฒนาอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อย คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมและพัฒนาเด็ก การป้องกันและแก้ไขปัญหา การส่งต่อนักเรียน 2) ผลการประเมินการพัฒนาระบบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์จากข้อมูลการศึกษาลักษณะการปฏิบัติงานในปัจจุบัน และความต้องการ พัฒนาระบบการปฏิบัติงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จัดทำเป็นคู่มือ จากนั้นได้นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสม เพื่อการนำไปใช้ในกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนอนุกุลนารีต่อไป

คำสำคัญ: ผลการดำเนินงาน / ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน / การพัฒนา / กระบวนการดำเนินงาน

บทนำ

การศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งในการพัฒนาความเจริญก้าวหน้าและแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมได้ เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่จะช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง พัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถตลอดช่วงชีวิตรวมทั้งได้รับความรู้และประสบการณ์พื้นฐานในการประกอบอาชีพ เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขซึ่งการเผชิญกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปนั้นปัญหาต่าง ๆ ล้วนเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาของเด็กและเยาวชนทั้งสิ้น ดังที่ กระทรวงศึกษาธิการได้สรุปว่าหากไม่สามารถแก้ไขปัญหาของผู้เรียนได้จะทำให้พัฒนาการของการเรียนรู้ต้อยลงและอาจทำให้กลายเป็นบุคคลที่มีพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา บุคคลที่มีปัญหาทางอารมณ์เกิดความวิตกกังวลขาดความเชื่อมั่น บางครั้งอาจท้อถอยหรือต่อต้านได้ ซึ่งให้เห็นว่าปัญหาสำหรับเด็กนักเรียนที่ทุกฝ่ายต้องให้การควบคุมดูแลและช่วยกันป้องกันมิอยู่มากมาย ฉะนั้นทุกฝ่ายควรเร่งช่วยกันดำเนินการทุกวิถีทาง เพื่อให้เด็กเยาวชนและประชาชนทั่วไปมีคุณภาพที่ดีสถานศึกษาหรือหน่วยงานทางการศึกษาควรมีบทบาทสำคัญอย่างมากในการจัดการเรียนการสอนและการแนะแนว เพื่อสร้างคนให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพ สามารถตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพและมีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข การพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษานั้นจะต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้ปกครอง ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูที่ปรึกษาซึ่งเป็นหลักสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2545)

เด็กและเยาวชนในยุคปัจจุบันจำนวนไม่น้อยที่ได้รับผลกระทบจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การแข่งขันกันด้านเศรษฐกิจ ความก้าวหน้าของวิทยาการใหม่ ๆ และสภาพแวดล้อมที่ไม่สร้างสรรค์ในสังคมทำให้มีพฤติกรรมแตกต่างไปจากเด็กและเยาวชนในอดีตซึ่งทำให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์และปัญหาต่าง ๆ ตามมา เช่น ไม่ชอบมาโรงเรียน ไม่เคารพกฎระเบียบของโรงเรียน ติดสิ่งเสพติด พฤติกรรมก้าวร้าวรังแกกันเอง เครียด ซึมเศร้า มองโลกในแง่ร้าย ขู่สาว ชอบมั่วสุมกันเป็นกลุ่ม ให้ความสำคัญกับวัตถุมากกว่าความมีคุณธรรมเป็นต้น ปัญหาเหล่านี้

เป็นผลมาจากปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ ที่เกิดกับเด็กและเยาวชนจึงเป็นปัญหาเร่งด่วนที่ ทุกหน่วยงานต่างให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะกระทรวงศึกษาธิการซึ่งมีหน้าที่ในการจัดการศึกษาของประเทศและส่งเสริมความประพฤตินักเรียนให้เป็นคนดีมีคุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มุ่งเน้นให้จัดระบบงานและกิจกรรมให้คำปรึกษาและฝึกอบรมนักเรียนนักศึกษา และผู้ปกครอง ตลอดจนเฝ้าระวังความประพฤติของนักเรียนและนักศึกษาเพื่อส่งเสริมให้เด็กมีความประพฤติที่เหมาะสมและมีความรับผิดชอบต่อสังคม (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2550)

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นระบบหนึ่งซึ่งเป็นนโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ใช้เป็นมาตรการในการสนับสนุนส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้โรงเรียนมีมาตรฐานโดยการจัดการช่วยเหลือนักเรียนซึ่งเป็นสิ่งที่จะช่วยให้โรงเรียนและเขตพื้นที่การศึกษาได้ใช้เป็นกลไกในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ซึ่งแวดล้อมไปด้วยข้อมูลข่าวสารปัญหาเศรษฐกิจและสังคมที่มีความรวดเร็วได้อย่างทั่วถึง เท่าทัน ถูกต้อง และเป็นธรรมกับเด็ก และเยาวชนทุกคน (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2552) ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นการปฏิบัติที่มีวิธีการและขั้นตอนในการทำงาน ทั้งนี้มีครูที่ปรึกษาเป็นผู้ดำเนินการหลักในการดำเนินการดังกล่าว และมีการประสานงานกับครูที่เกี่ยวข้องหรือบุคลากรภายนอก รวมทั้งการส่งเสริม สนับสนุน จากโรงเรียน การดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายรวมถึง การส่งเสริม การป้องกันและการแก้ไขปัญหา โดยมีวิธีการและเครื่องมือสำหรับครูที่ปรึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการดำเนินงานพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2552)

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนอนุกุลนารี ANR MODEL : STUDENT SUPPORT SYSTEM เป็นนวัตกรรมของโรงเรียนอนุกุลนารี ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เก่ง ดี มีมารยาทงาม ตามแนวทางระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งเป็นกระบวนการทางการศึกษาของโรงเรียนที่เกี่ยวกับการส่งเสริมการป้องกันและการแก้ไขปัญหา ที่มุ่งเน้นส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนมีคุณภาพตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน มีทักษะการดำเนินชีวิต มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ มีคุณธรรมจริยธรรม รู้จักคิดตัดสินใจ และดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข โดยกรมสุขภาพจิต ได้ร่วมกันวางรากฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน จึงตระหนักถึงความสำคัญที่จะต้องมีการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้การดำเนินงานชัดเจน มีการประสานงานของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทั้งในและนอกโรงเรียน รวมทั้งมีวิธีการ กิจกรรมเครื่องมือต่าง ๆ ที่มีคุณภาพ ด้วยความตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน ให้มีความสมบูรณ์พร้อมในลักษณะองค์รวม ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรมตลอดจนให้มีทักษะในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขและมีคุณค่า (โครงสร้างการบริหารงานองค์กรโรงเรียนอนุกุลนารี, 2562)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งมีคุณค่าและความจำเป็นที่สถานศึกษาจะต้องนำไปปฏิบัติให้เกิดผลกับนักเรียนโดยมีการดำเนินงานที่เป็นระบบ มีขั้นตอนต่อเนื่อง ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ศึกษาการพัฒนากระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุกุลนารี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคสุรินทร์ ที่จะใช้พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เก่ง ดี มีมารยาทงาม และพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นต่อไป และเพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนปรับปรุงพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ได้มาตรฐาน บรรลุวัตถุประสงค์ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่ได้กำหนดเอาไว้ ตลอดจนสถานศึกษาทุกสังกัดสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุกุลนารี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคสุรินทร์
2. เพื่อพัฒนากระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุกุลนารี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคสุรินทร์

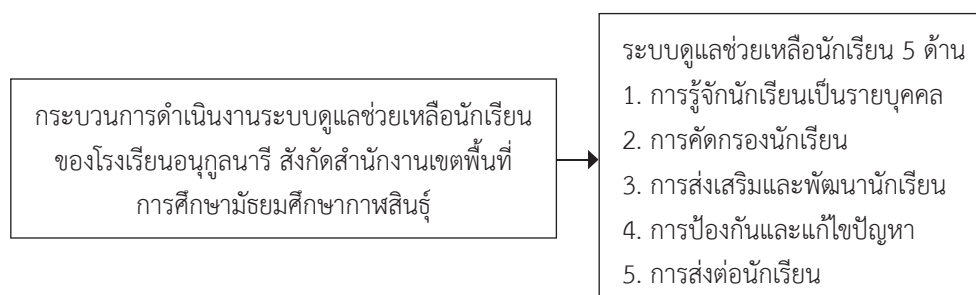

วิธีการวิจัย

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดขนาดของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล 3 กลุ่ม รวมทั้งหมด 276 คน ได้แก่ 1) กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน 2) กลุ่มครูผู้สอน จำนวน 182 คน 3) นักเรียนที่ทำหน้าที่หัวหน้าห้องเรียน จำนวน 90 คน

กรอบแนวคิด

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบสอบถาม จำนวน 3 ชุด สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และหัวหน้าห้องเรียน เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นใหม่ จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุกุลนารี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า แบ่งออกเป็น 5 ระดับ

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนากระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุกุลนารี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ เป็นคำถามแบบปลายเปิด

2. แบบบันทึกการประชุมปรึกษาหารือ

แบบบันทึกการประชุมปรึกษาหารือ เป็นเครื่องมือสำหรับผู้วิจัยที่ใช้ในการบันทึกการประชุมปรึกษาหารือของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อจำแนกจุดแข็งจุดอ่อนของผู้ใช้กระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทั้ง 5 ด้าน ในกิจกรรมการประชุมปรึกษาหารือขึ้นตอนการวิเคราะห์ระบบ

3. แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการนำขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทั้ง 5 ด้าน ไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในกิจกรรมการให้คำปรึกษาในกระบวนการทำงาน ในขั้นตอนการนำระบบไปใช้ แบ่งเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้น ตอนที่ 2 รายการสัมภาษณ์

4. แบบประเมินคู่มือการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นแบบประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่าสำหรับผู้เชี่ยวชาญใช้ในการประเมินประสิทธิภาพของขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงาน ตามคู่มือการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ด้าน ของผู้วิจัย ในกิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการขั้นตอนการออกแบบกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

5. แบบบันทึกผลการวิเคราะห์การปฏิบัติกิจกรรม

แบบบันทึกผลการวิเคราะห์การปฏิบัติกิจกรรม เป็นแบบบันทึกสำหรับผู้วิจัยใช้บันทึกเกี่ยวกับความสามารถในการนำขั้นตอนและวิธีการกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ด้าน ในกิจกรรมการให้คำปรึกษาในกระบวนการทำงาน ไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในขั้นตอนการนำระบบไปใช้ และเป็นแบบบันทึกสำหรับผู้วิจัยใช้บันทึกเกี่ยวกับการปรับแก้จุดอ่อนขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ด้าน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ในกิจกรรมการให้คำปรึกษาในกระบวนการทำงาน ในขั้นตอนการตรวจสอบทบทวนระบบ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเสนอคำร้องต่อคณะศึกษาศาสตร์และนวัตกรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ทำหนังสือเพื่อขออนุญาต และขอความอนุเคราะห์ การเก็บรวบรวมข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูลในโรงเรียนอนุภูวนารี

การจัดทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล คำนวณค่าสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม / แบบประเมินกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเกี่ยวกับ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม / แบบประเมินกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิเคราะห์โดยการหา ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

2. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม / แบบประเมินกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เป็น มาตรฐานส่วนประมาณค่า วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. นำแบบสอบถาม / แบบประเมินกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผลการดำเนินระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุภูวนารี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาฬสินธุ์ มาตรวจให้คะแนน (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

เกณฑ์ในการตอบแบบสอบถาม / แบบประเมินกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่แสดง ความคิดเห็นในแต่ละข้อคำถามในระดับใดระดับหนึ่งเพียงระดับเดียว คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมี เกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง ระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง ระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์การพัฒนากระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สภาพปัจจุบันในการปฏิบัติงาน ความต้องการพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุภูวนารี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามของสภาพปัจจุบันในการปฏิบัติงาน โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลปรากฏ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพปัจจุบันในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	ประเด็นการศึกษา	ผลการวิเคราะห์		แปลผล	ผลการวิเคราะห์		แปลผล
		สภาพปัจจุบัน			ความต้องการพัฒนา		
		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
1	การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.12	0.77	มาก	4.36	0.70	มาก
2	การคัดกรองนักเรียน	4.07	0.80	มาก	4.28	0.74	มาก
3	การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน	4.01	0.84	มาก	4.23	0.76	มาก
4	การป้องกันและแก้ไขปัญหา	4.00	0.81	มาก	4.19	0.78	มาก
5	การส่งต่อนักเรียน	4.01	0.82	มาก	4.17	0.79	มาก
รวม		4.05	0.81	มาก	4.25	0.76	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพการปฏิบัติงานในปัจจุบัน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.05$) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X}=4.12$) การคัดกรองนักเรียน ($\bar{X}=4.07$) การส่งต่อนักเรียน ($\bar{X}=4.01$) การส่งเสริมและพัฒนาการเรียน ($\bar{X}=4.01$) การป้องกันและแก้ไขปัญหา ($\bar{X}=4.00$) และความต้องการพัฒนาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.25$) เมื่อพิจารณารายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X}=4.36$) การคัดกรองนักเรียน ($\bar{X}=4.28$) การส่งเสริมและพัฒนาการเรียน ($\bar{X}=4.023$) ป้องกันและแก้ไขปัญหา ($\bar{X}=4.19$) การส่งต่อนักเรียน ($\bar{X}=4.17$)

2. ผลประเมินคู่มือการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนอนุกุลนารี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพินิจ จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ ในการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินคู่มือการปฏิบัติงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการประเมินคู่มือการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนอนุกุลนารี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพินิจ โดยรวมและรายด้าน

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. ลักษณะรูปลักษณ์ของคู่มือ			
1.1 ขนาดและความหนา	5.00	0.00	มากที่สุด
1.2 ปก (สีและออกแบบ)	5.00	0.00	มากที่สุด
1.3 คุณภาพของกระดาษ	5.00	0.00	มากที่สุด
1.4 ขนาดตัวอักษร และความชัดเจนของตัวพิมพ์	5.00	0.00	มากที่สุด
1.5 การจัดหน้าและการเข้ารูปเล่ม	4.70	0.48	มากที่สุด
2. เนื้อหาสาระ			
2.1 ถูกต้องตามหลักการรายงานดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
2.2 วิธีการเสนอแนวทางการปฏิบัติ	4.60	0.52	มากที่สุด
2.3 ยากง่ายพอเหมาะกับผู้ใช	4.60	0.52	มากที่สุด
2.4 ความสอดคล้องถูกต้องกับเหตุการณ์	5.00	0.00	มากที่สุด
2.5 เนื้อหาเหมาะสมกับผู้ใช	4.70	0.48	มากที่สุด
2.6 เน้นเนื้อหาสาระองค์ความรู้แก่ผู้ใช	4.80	0.42	มากที่สุด
3. การใช้ภาษา			
3.1 สื่อความหมาย อ่านเข้าใจง่าย ถูกต้อง ชัดเจน	4.80	0.42	มากที่สุด
3.2 ใช้ภาษาถูกต้อง สื่อความหมายชัดเจน	5.00	0.00	มากที่สุด
3.3 ภาษามีความเหมาะสมกับผู้นำไปใช้	4.50	0.53	มากที่สุด
4. รูปแบบและขั้นตอนการปฏิบัติงาน			
4.1 มีขั้นตอนเข้าใจง่าย	5.00	0.00	มากที่สุด
4.2 มีระบบการปฏิบัติงานที่ชัดเจน	4.60	0.52	มากที่สุด
4.3 สะดวกต่อการเรียนรู้	4.80	0.42	มากที่สุด
4.4 เกิดทักษะการปฏิบัติ	4.60	0.52	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
5. ความสอดคล้องกับองค์ประกอบการจัดทำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน			
5.1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	5.00	0.00	มากที่สุด
5.2 การคัดกรองนักเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
5.3 การส่งเสริมนักเรียน	4.80	0.42	มากที่สุด
5.4 การป้องกันและแก้ไขปัญหา	5.00	0.00	มากที่สุด
5.5 การส่งต่อนักเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
6. คุณค่าของระบบและคู่มือ			
6.1 ให้ความรู้ เพิ่มประสบการณ์แก่ผู้ใช้	4.80	0.42	มากที่สุด
6.2 นำไปใช้ได้อย่างรวดเร็ว	4.80	0.42	มากที่สุด
6.3 ผู้ใช้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง	5.00	0.00	มากที่สุด
6.4 ผู้ใช้นำความรู้ ไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานได้	5.00	0.00	มากที่สุด
6.5 นำไปใช้อย่างประหยัด คุ่มค่าคงทน	4.80	0.42	มากที่สุด
รวม	4.85	0.36	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการประเมินคู่มือการปฏิบัติงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนอนุกุลนารี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ ($\bar{X}$ =4.85) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.36 เรียงลำดับรายด้านจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความสอดคล้องกับองค์ประกอบการจัดทำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X}$ =4.96) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X}$ =5.00) การคัดกรองนักเรียน ($\bar{X}$ =5.00) การป้องกันและแก้ไขปัญหา ($\bar{X}$ =5.00) ส่งต่อนักเรียน ($\bar{X}$ =5.00) การส่งเสริมนักเรียน ($\bar{X}$ =4.80) ด้านลักษณะรูปแบบของคู่มือ ($\bar{X}$ =4.94) ขนาดและความหนา ($\bar{X}$ =5.00) ปก สีและออกแบบ ($\bar{X}$ =5.00) คุณภาพของกระดาษ ($\bar{X}$ =5.00) ขนาดตัวอักษร และความชัดเจนของตัวพิมพ์ ($\bar{X}$ =5.00) การจัดหน้าและการเข้ารูปเล่ม ($\bar{X}$ =4.70) ด้านคุณค่าของระบบและคู่มือ ($\bar{X}$ =4.88) ผู้ใช้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง ($\bar{X}$ =5.00) ผู้ใช้นำความรู้ ไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานได้ ($\bar{X}$ =5.00) ให้ความรู้ เพิ่มประสบการณ์แก่ผู้ใช้ ($\bar{X}$ =4.80) นำไปใช้ได้รวดเร็ว ($\bar{X}$ =4.80) นำไปใช้อย่างประหยัด คุ่มค่าคงทน ($\bar{X}$ =4.80) ด้านเนื้อหาสาระ ($\bar{X}$ =4.78) ถูกต้องตามหลักการรายงานดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X}$ =5.00) เน้นเนื้อหาสาระองค์ความรู้แก่ผู้ใช้ ($\bar{X}$ =4.80) เนื้อหาเหมาะสมกับผู้ใช้ ($\bar{X}$ =4.70) วิธีการเสนอแนวทางการปฏิบัติ ($\bar{X}$ =4.60) ยากง่ายพอเหมาะกับผู้ใช้ ($\bar{X}$ =4.60) ด้านการใช้ภาษา ($\bar{X}$ =4.76) ใช้ภาษาถูกต้อง สื่อความหมายชัดเจน ($\bar{X}$ =5.00) สื่อความหมายอ่านเข้าใจง่าย ถูกต้อง ชัดเจน ($\bar{X}$ =4.80) ภาษามีความเหมาะสมกับผู้นำไปใช้ ($\bar{X}$ =4.50) ด้านรูปแบบและขั้นตอนการปฏิบัติงาน ($\bar{X}$ =4.75) มีขั้นตอนเข้าใจง่าย ($\bar{X}$ =5.00) สะดวกต่อการเรียนรู้ ($\bar{X}$ =4.80) มีระบบการปฏิบัติงานที่ชัดเจน ($\bar{X}$ =4.60) เกิดทักษะการปฏิบัติ ($\bar{X}$ =4.60)

อภิปรายผล

การวิเคราะห์ข้อมูลวิจัยการพัฒนาระบบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุกุลนารี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาฬสินธุ์ ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์มาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การศึกษาสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุกุลนารี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาฬสินธุ์ พบว่า สภาพการดำเนินงานและความต้องการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สภาพการดำเนินงานในปัจจุบัน อยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงจากมากไปหาน้อย คือ การรู้จักนักเรียนเป็น

รายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งต่อนักเรียน การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา และความต้องการพัฒนาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตราพร สุทธิสาร (2562) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาเอกชน ประเภทสามัญ สังกัด สพป.อุดรธานี เขต 1 พบว่า สภาพปัจจุบันในการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาเอกชน สังกัด สพป.อุดรธานี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ด้านการส่งเสริมนักเรียน รองลงมาคือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการส่งต่อนักเรียน และด้านการคัดกรองนักเรียน ตามลำดับและงานวิจัยของ นพเกล้า ทองธรรมมา (2563) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ผลเกี่ยวกับแนวทางการประเมินความเหมาะสมของการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 มีผลอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ลำดับแรก คือด้านการคัดกรองนักเรียน ลำดับที่ 2 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล รองลงมาคือค่าเฉลี่ยที่เท่ากัน 2 ด้าน คือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และด้านการส่งต่อนักเรียน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การส่งเสริมนักเรียน

2. การพัฒนากระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุกุลนารี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การพัฒนากระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์จากข้อมูลการศึกษาสภาพการปฏิบัติงานในปัจจุบันและความต้องการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นำมาจัดทำเป็นคู่มือจากนั้นได้นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิได้ประเมินความเหมาะสม ปรับปรุงแก้ไข และนำไปประเมินความเป็นไปได้ของการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุกุลนารี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร การพัฒนากระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพการทำงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลัดดาวัลย์ โคตรพิมพ์ (2564) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ประกอบด้วย 5 ส่วน คือ 1) หลักการและเหตุผล 2) ความมุ่งหมาย 3) แนวทางการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน แบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ 3.1) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3.2) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 3.3) ด้านการส่งเสริมนักเรียน 3.4) ด้านการช่วยเหลือปรับปรุงและแก้ไข 3.5) ด้านการส่งต่อ 4) กลไก 5) เงื่อนไขความสำเร็จ ผลการประเมินการประเมินความเหมาะสมความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และความเป็นไปได้คือ ระดับมากที่สุด และได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญเนตร มูลทองจาด (2564) เรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอุดมรังสี ซึ่งมีผลการศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าจากมากไปน้อย ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา การส่งต่อ และการคัดกรองนักเรียน

จากผลการศึกษาจะเห็นได้ว่า งานวิจัย เรื่องการพัฒนากระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุกุลนารี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร นั้น มีความสอดคล้องกับงานวิจัยอื่นที่ผู้วิจัยได้ยกมาเพื่อเปรียบเทียบ อาจเป็นเพราะแต่ละสถานศึกษามีการดำเนินงานตามขั้นตอนกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบโดยใช้คู่มือการดำเนินงาน และบริบทของโรงเรียนหรือสถานศึกษาที่ผู้วิจัยนำมาเปรียบเทียบมีความคล้ายคลึงกัน จึงทำให้ผลของการวิจัยไม่แตกต่างกัน

กล่าวโดยสรุป การพัฒนากระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุกุลนารี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตรนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำไปวางแผนให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและสภาพการปฏิบัติงานของครู เพื่อปรับปรุงและพัฒนากระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้บรรลุตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดและช่วยส่งเสริมกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. การนำกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาใช้ในสถานศึกษา ควรคำนึงถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน คือ บุคลากรในสถานศึกษาที่ยังขาดความเข้าใจในกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สถานศึกษาควรมีการจัดอบรมเพื่อให้บุคลากรได้มีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. การพัฒนากระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุกุลนารี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคสกลนคร ผลที่ได้นำไปใช้แก้ปัญหาหรือพัฒนาภายใต้บริบทโรงเรียนอนุกุลนารี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคสกลนคร สถานศึกษาอื่นที่จะนำแนวทางไปใช้ควรมีการปรับใช้ให้สอดคล้องตามบริบทของแต่ละสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการบริหารจัดการองค์กรตนเอง และควรสร้างความตระหนักในการขับเคลื่อนกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างจริงจัง

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในแต่ละด้าน เพื่อปรับปรุงการบริหารงานกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เป็นระบบและมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่เกิดขึ้นหลังจากนำการพัฒนากระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุกุลนารี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคสกลนคร ไปใช้

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). แนวทางปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ. ที.เอส. บี. โปรดักส์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ขวัญเนตร มูลทองจาด. (2564). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอุดมรังสี [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยศิลปากร. <http://ithesis-ir.su.ac.th/dspace/bitstream/123456789/3535/1/61252306.pdf>
- จิตราพร สุทธิสาร. (2562). การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 1 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. <http://202.28.34.124/dspace/bitstream/123456789/511/1/60010586035.pdf>
- นพเกล้า ทองธรรมมา. (2563). การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. <http://202.28.34.124/dspace/bitstream/123456789/1122/1/61010586052.pdf>
- บุญชม ศรีสะอาด. (2532). วิธีการทางสถิติสำหรับนักวิจัย เล่ม 2. โรงพิมพ์เจริญผล
- โรงเรียนอนุกุลนารี. (2562). โครงสร้างการบริหารงานองค์กรโรงเรียนอนุกุลนารี. โรงเรียนอนุกุลนารี
- ลัดดาวัลย์ โคตรพิมพ์. (2564). แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. <http://202.28.34.124/dspace/bitstream/123456789/845/1/60010586029.pdf>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). แนวทางการพัฒนาการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.